

Advies m.b.t. 3 stuks *Populus tremula* (Ratelpopulieren)
in de gemeente Eemnes



Rapportage
Versie I
23 juli 2021

Colofon:

Opdrachtgever:
BEL combinatie
Mevrouw R. Heilema
Zuidsingel 5
3755 AZ Eemnes
R. Heilema@belcombinatie.nl

Project:
Advies 3 stuks *Populus tremula* achter woningen Ruizendaalhof 19 t/m 23 in Eemnes

Register-taxateur en auteur: §
Jan P. Mauritz RT-RE

Datum: 23 juli 2021



Populus tremula van ca. 27 meter hoog

Inhoudsopgave

1. Inleiding

- Opdrachtgever
- Opdracht
- Aanleiding

2. Uitwerking

- Briefinhoud
- Waarnemingen
 - Het Ratelen
 - Overige informatie

3. Conclusies

4. Advies

5. Afsluiting

Bijlagen

- VRT certificaat

1. Inleiding

Ondergetekende, J.P. Mauritz RT-RE, beplantingsdeskundige Bomen en Beplantingen; beëdigd register-taxateur bij het V.R.T. en register-expert en sortimentsdeskundige Beplantingen, heeft deze rapportage opgesteld. Ondergetekende is binnen de sectoren Agrarisch & Tuinbouw geaccrediteerd met twee specialismen; Bomen in de openbare en private ruimte, alle teelten en gewassen van Boomkwekerijgewassen en sortiment van Beplantingen (registratienummer 11342A). Bovengenoemde deskundigheden zijn de zeer specialistische werkvelden van Mauritz Adviseurs & Taxateurs BV, gevestigd aan de Boslaan 26 te Hardenberg.

Opdrachtgever

De opdrachtgever is de gemeente Eemnes vertegenwoordigd door mevrouw R. Heilema en zij is voor ondergetekende de contactpersoon voor dit dossier.

Opdracht

De opdracht aan Mauritz Adviseurs & Taxateurs BV is het verstekken van feitelijke informatie omtrent de species *Populus tremula* met de Hollandse naam Ratelpopulier en een advies te geven hoe om te gaan met 3 exemplaren van dit genus in relatie met onderstaande aanleiding. De resultaten van zijn vastgelegd in deze rapportage.

Aanleiding

De aanleiding is een bewonersbrief van 10 maart 2020 betreffende overlast die veroorzaakt wordt door bomen, te weten 3 stuks *Populus tremula* (Ratelpopulieren) in de openbare ruimte aan de achterzijde van de seniorenwoningen in het Ruizendaalhof aan de Ruizendaallaan in Eemnes. Het betreft de bewoners van de nummers 19 t/m 23 die genoemde brief ondertekend hebben. De gemeente Eemnes is eigenaar van betreffende bomen. Tussen de achtertuinen en de standplaats van de bomen loopt een watergang.

De klachten van genoemde bewoners spitsen zich toe op 2 zaken, namelijk het ruisen van het blad van de bomen en het wegnemen van zonlicht op de aanwezige zonnepanelen.

2. Uitwerking

Briefinhoud

De inhoud van de brief laat geen twijfel over de genoemde redenen van het verzoek tot overleg met de wethouder. De inhoud is helder, goed beargumenteerd en voorzien van feitelijke informatie betreffende de 3 bomen in kwestie en hoe het komt dat de bladeren ‘ratelen’. Het is de wind die de beweging van de bladeren in de kroon veroorzaakt voor werveling langs de bladeren en de bijzonder gevormde bladstelen zorgen voor optimale bewegingsvrijheid om de gehele bladerkroon te laten ruisen of ‘ratelen’.

Waarnemingen

Ondergetekende is vanwege medische redenen niet op de locatie geweest om een veldopname te maken van de bomen. De morfologische kenmerken en eigenschappen van het genus *Populus* en de soorten in dit geslacht is bij ondergetekende genoegzaam bekend. In het feuilleton van ondergetekende in het vakblad Boomzorg heeft ondergetekende een verhandeling geschreven over het genus *Populus* waarin vanzelfsprekend ruimte was ingeruimd voor de *Populus tremula*. Daarnaast zijn de beelden via Google maps en de geleverde foto's door de opdrachtgever ruim voldoende om een advies over deze bomen op te stellen.



1 van de 3 betreffende bomen in Eemnes

Het ratelen

De Latijnse soortnaam *tremula* betekent *licht bewegend of trillend*. Het altijd ritselende, ruisende of ratelend geluid wordt veroorzaakt door het verspreid-staande, ronde tot breed eivormige blad, 3 tot 8 cm groot en met een gegolfde en grof getande bladrand. En nu komt het; De uitzonderlijk lange bladsteel is zijwaarts samengedrukt en daardoor zeer flexibel. Andere populieren hebben dat weliswaar ook maar nooit in de mate als van de Ratelaar. Daardoor beweegt het blad altijd ook bij vrijwel windstilte en toont daarbij afwisselend zijn donkergroene bovenzijde en de lichtere onderzijde van het blad wat een fraai kleurenspeel veroorzaakt.

Overige informatie

Aanvullend op de, in genoemde brief geleverde informatie uit de Flora van Nederland gaat het in dit dossier niet over in de natuur gevormde en voorkomende (vaak) exemplaren maar om in cultuur (op een boomkwekerij) opgekweekte hoogstam exemplaren. Deze gekweekte bomen worden vrijwel altijd

hoger en breder dan in de natuur ontstane, vaak meerstammige exemplaren. Op vochtige, voedselrijke en goed doorlatende gronden kunnen deze exemplaren 25 meter en hoger worden. Exemplaren boven 30 en zelfs 35 meter hoogte zijn geen uitzonderingen. Op de foto op pagina 2 staat een solitaire en kerngezonde boom in Nederland die ruim 26 meter hoog is.

Op onderstaande foto is het winterbeeld van een exemplaar in Noord-Frankrijk van bijna 30 meter hoog met een stamtrek van 4.10 meter op 1,50 m hoogte boven de wortelhals. De gegevens zijn afkomstig van het Monumentale Bomenregister van Europa.



De bomen in kwestie zijn nog niet zover.

3. Conclusies



Overzichtsfoto van de boomgroep gezien vanaf Karwij

1. Ondanks dat het al vrij grote bomen zijn is de reële verwachting dat de bomen nog veel groter worden. Naarmate de bomen groter worden zal de overlast erger worden. De bomen zullen nog ver boven de woningen uitgaan steken en meer wind vangen met alle gevolgen van dien.
2. Nu is al zichtbaar dat de middelste boom achterblijft in groei waarbij gevreesd moet gaan worden dat op termijn deze boom de concurrentie met de overige 2 gaat verliezen.
3. Op onderstaande foto is naast de stam van 1 van de 3 bomen nog de boompaal zichtbaar. Deze boompaal heeft waarschijnlijk een diameter van ca. 10 cm. De diameter van de stam zal naar schatting ca. 50 cm bedragen.*



*De genoemde getallen zijn aannamen op basis van de foto's

4. De standplaats van de bomen is ideaal om tot volle wasdom te komen; in gazon, aan de waterkant, bodem van klei op veen, dus hoger dan ca. 25 meter.
5. Het wegnemen van zonlicht op de zonnepanelen.
Zoals op kaart te zien is liggen de achtertuinen van de betreffende woningen op het Oosten waar de zon opkomt en vervolgens voorlangs de gevels van de woningen draait. Het opbrengstverlies van panelen op een oostzijde van een kap is beperkt.

4. Advies

1. Gezien de overlast van het ruisen of ratelen van de bomen en de verwachting dat de overlast bij verdere groei van de bomen alleen maar zal toenemen is het advies, omwille van de leefbaarheid van de direct betrokken bewoners, om de bomen te vervangen door een boomsoort die qua maat en schaal beter tot zijn recht komt zonder overlast te veroorzaken.
2. Het kappen van de bomen ter voorkoming van het wegnemen van zonlicht op zonnepanelen is een verwerpelijke actie. Het bevorderen van de ene milieumaatregel ten koste van het vernietigen van een andere is een kwalijke zaak.
3. Mogelijk dat bij de vervanging van de bomen gekeken kan worden dat het speelveld met een versterkte groenstructuur een bijdrage kan leveren aan de omgeving.
4. Het hout *Populus tremula* is van hoge kwaliteit (geen klompenhout) en kan bij de eventuele herinrichting op verschillende manieren hergebruikt worden.

5. Afsluiting

Aldus naar waarheid opgemaakt te Hardenberg op 23 juli 2021, onafhankelijk en te goeder trouw.



Jan P. Mauritz RT-RE

DGA Mauritz adviseurs & taxateurs BV
Boslaan 26
7771 DR Hardenberg
mobiel : 0646886661
www.boomoloog.nl

11-3421

Stichting VRT

VERENIGD
REGISTER VAN
TAXATEURS

CERTIFICAAT

REGISTER-TAXATEUR

Het bestuur van de Stichting Verenigd Register van Taxateurs verklaart dat door

De heer J.P. Mauritz
geboren d.d.
12 november 1953
wordt voldaan aan de gestelde eisen van vakbekwaamheid en is ingeschreven als
Register-Taxateur VRT
Sector Agrarisch
Expiratiedatum
14 juni 2021
Stichting Verenigd Register van Taxateurs

Voorzitter

Bestuurslid

